

Urban Platsinnovation: Dokumentation från Partnerskapsmöte i Trollhättan, 2016-12-01

Cia Säll – Lysekils kommun

Presentation av arbetet med Urban platsinnovation. Projektet pågår mellan 2015-2018. Samverkan mellan 8 olika parter, Strömstad, Uddevalla, Trollhättan, Åmål, Lysekil, Högskolan Väst, Fyrbodal kommunalförbund och Fredrikstad.

Huvudmålet med projektet är att öka den gemensamma kunskapen om centrumutveckling genom att bland annat dela med sig av erfarenheter för att främja innovation och öka besöksnäringen.

Projektet är uppbyggt av:

- Forskning och statistiskt material
- Marknadsanalyser
- Centrumutvecklande aktiviteter
- Samarbetsmodeller

Jörgen Einarsson – Trollhättans kommun

Presentation av Trollhättan utifrån ett historiskt perspektiv. Vattenkraft, NOHAB samt Vattenfall har varit centrala för Trollhättans utveckling.

Presentation av UPI-projektet "Tio över Älva" flotten som sommaren 2016 hade premiär i centrala Trollhättan.

Idén skapades utifrån en historisk tillbakablick då det en gång i tiden var vanligt med transporter över älven, därav är flotten för många ett positivt minne från förr. Namnet "Tio över Älva" röstades fram i en tävling för allmänheten.

Flotten transporterade människor från Spikön, där det idag populära målet Skrotnisses lekplats finns, till Strandgatan som på somrarna är en populär gata för bland annat uteserveringar och aktiviteter.

Utifrån arbetet med Urban platsinnovation var tanken att öka tillgängligheten mellan populära mål. Flotten skulle drivas av entreprenörer utifrån Trollhättans Mål- och resursplan där politiken anger att vi ska arbeta för att skapa möjligheter för företagande.

Problematik som uppstod handlade bland annat om svårigheter att hitta rätt entreprenörer samt att försäkra dem på rätt sätt, att bygga flotten utifrån riktlinjer och regler från Transportstyrelsen samt kritik från sociala medier.

Efter ett ihärdigt arbete blev flotten slutligen ett positivt inslag för Trollhättan med totalt 4200 resenärer under sommaren. Fördelningen barn, vuxna, pensionärer var jämn. Tillgängligheten till Spikön ökade enligt målsättningen. Sannolikt kommer flotten att trafikera Trollhätte kanal även under 2017, då i City Trollhättans regi.

Purple Flag

Presentation av Purple Flag, projektet som i Trollhättans kommun har arbetat med utveckling av ett tryggt och levande centrum med fokus på kväll och natt. Trollhättan certifierades som en "Purple Flag"-stad efter projektets slut.

Ett geografiskt område (centrala staden) att arbeta med valdes ut i ett stormöte med ca 30 deltagare från handel, politik, kommunala tjänstemän, fastighetsägare och polis.

Dessa fyllde även i en större enkät, där man svarade på frågor kring fem fokusområden som ligger till grunder för Purple Flag: Säkerhet, Tillgänglighet, Utbud, Plats samt Policy. Enkäterna låg sedan till grund för en nybildad arbetsgrupps insatser.

Arbetsgruppen har bestått av representanter från Stadsbyggnadsförvaltningen, City Trollhättan, Medborgarskolan, Odenhuset (köpcentrum), Hotell Bele och Backstage Rockbar, som alla är aktiva och engagerade i centrum.

Arbetet i centrum utfördes i huvudsak av arbetsgruppen och bestod i att snart förbättra påtagliga fel (dålig och trasig skyltning, undermålig eller saknad belysning m.m.) samt att presentera en handlingsplan för mer långsiktiga frågor (utbildning i våldsförebyggande arbete till krogpersonal, digitala informationstavlor m.m.).

Arbetsgruppen gjorde också en djup utvärdering av Purple Flag-området utifrån ett betygssystem för de fem fokusområdena. Alla deltagande kommuner utvärderades även externt, på samma sätt. För att bibehålla objektiviteten utvärderades t.ex. Trollhättan av Örebro medan Falun utvärderades av Trollhättan.

Arbetet med Purple Flag har varit positivt då samverkan mellan aktörer stärktes utifrån arbetet mot gemensamma mål. Arbetet har stöd från politiken inklusive en projektbudget, vilket gav ett ökat engagemang. Tyvärr var processledningen från svenska stadskärnor något bristfällig med otydliga riktlinjer i arbete och material. Då certifieringen betyder olika i varje stad som arbetar utifrån projektet blir även varumärken Purple Flag otydligt; någon stad arbetar med en kroggata, en annan med HBTQ-frågor i en stadsdel och Trollhättan med generell utveckling av en större del av centrum.

Som ett projekt med ett gemensamt mål att arbeta med för t.ex. centrumförening, näringsidkare och kommunens tjänstemän, fyller Purple Flag ändå en viktig funktion. Alternativt kan kommuner istället använda projektets byggstenar för att skapa ett eget projekt med egna mål. Resan är mer värd än målet, framför allt om man får gjort en del på vägen.

Martin Wänblom - VD Innovatum

Kort presentation av Innovatums historia.

Presentation av Innovatums fyra verksamhetsområden:

- Hållbara transporter
- Kreativa näringar
- Förnybar energi
- Hållbar produktion

Science Center:

Ett stort besöksmål med cirka 80.000 besökare per år, vars idé är att genom olika utställningar väcka intresse för teknik samt att hjälpa lärare och pedagoger att utbilda elever inom detta område. Utställningarna varierar och just nu är det hållbarhet som är i fokus. Framtida utställningar kommer bland annat att innehålla "life science" och rymden. Genom att variera utställningar kan besökarna få bredare kunskaper. Viktigt för denna del av Innovatum är att hålla nere besöksavgifter för att öka besöksantalet ytterligare, en stor del av besökarna idag är skolor och andra verksamheter.

Industrihistoriska kulturarv (arkivet):

Arkivet erhåller 150 år av förändring i olika former, alla med fyrbodalsfokus. Dessa dokument hjälper oss se hur historien påverkar vårt samhälle idag men kan även ge en inblick i hur framtiden kan komma att se ut. Konkursen av flera stora företag i bland annat Vargön, Uddevalla och Trollhättan är en stor del av vår historia som lätt kan ses som negativ. Trots detta har vi nu en lägre arbetslöshet än innan till exempel SAABs konkurs då detta öppnade upp för många nya jobbomöjligheter.

Företag, projekt och nätverk:

Inkubator är delen av Innovatum som stöttar mindre företag att utveckla deras idéer. Samlingen av flera företag i samma hus skapar nätverk av olika resurser och kompetenser. Företagen är främst inriktade på teknik, information, kommunikation genom till exempel appar. Animation är ett stort arbetsområde där man utvecklar tekniker för att exempelvis underlätta/utveckla läkarens arbete genom att animera operationer.

Innovatum samarbetar internationellt med projekt för att utveckla biogasfordon, med Uddevalla för att förebygga översvämningar i kommunen m.m.

Även Innovatum har intresse att utveckla Trollhättans centrum, tankar som finns är bland annat lekplatser med inriktning på teknik. Martin påpekar även att samarbetet med mindre aktörer är positivt för att kunna gå snabbare framåt i utvecklingen, i Trollhättans fall är Tomt AB ett bra och viktigt samarbete.

Maria Felle – City Trollhättan

City 3.0 (Johan Bengtsson – Trollhättans kommun):

"Vi behöver möta en modern livsstil och starka framtidstrender".

Attraktiv förtätning, attraktiv tillgänglighet, attraktions-event, attraktivt utbud.

Under två-tre år har arbetet med utvecklingen av centrum pågått under namnet City 3.0.

I samarbete mellan alla som arbetar med centrum ska vi gemensamt och med gemensamma mål arbeta för ett levande centrum som är öppet och tillgängligt för alla. Genom en stadsrumsanalys och samarbete med Gehl Architects planeras arbetet för att bland annat koppla samman handelsstråk och målpunkter, öppna upp och förstärka tvärgator och huvudstråk samt öka flödet av människor. Andra viktiga punkter i arbetet är tillgänglighet, renlighet, samarbetet med fastighetsägare samt andra aktörer och boende.

Urban Center Management, utbildning:

Stadsliv ur ett näringsperspektiv.

Utbildningen handlade om omställningen i centrum då handelsplats blir mötesplats, platser som enbart fyller servicebehov försvinner och upplevelsen blir allt viktigare.

Utmaningen för City Trollhättan blir då att återskapa fokus på handel genom att få butikerna att jobba med upplevelser till exempel genom extrasälj som skapar möjlighet för upplevelser. Även marknadsföringen om vad som händer i centrum måste bli bättre. Ett förslag som kom upp i denna fråga var att använda sig av ett digitalt system samt att skapa fler tillfällen för aktörer att träffas och samtala om vad som händer.

Då vi måste ta hand om stadskärnan måste vi undersöka vilka platser som bör vara pulserande och vilka platser som har denna möjlighet. I Trollhättan fokuserar vi mycket på Strandgatan genom att låta uteserveringar och evenemang som livemusik ta mer plats. Det är viktigt att bygga utifrån miljön och att fördjupa samverkan genom dialoger, att släppa särintressen och att jobba utifrån gemensamma mål för att skapa känslan av gemenskap och positiva tankar.

Andra funderingar och förslag som kom upp var när kommunen ska reagera på externa event och inte, då problematik kan uppstå på grund av brist i kommunikationen mellan andra aktörer och kommun. Kan man göra ett evenemangsutskick varje månad med kalender? Något som Uddevalla arbetat med är att ersätta affischering med stora pelare med digital info om evenemang. Ytterligare en fråga som ställts var om större företag som GKN och Parker idag bidrar till centrumutvecklingen, svaret blev att det idag inte gör det, men förhoppningen att de i framtiden kommer att göra det finns.

Workshop: Lyckade exempel på centrumutveckling i våra verksamheter.

Uddevalla kommun, Stefan Björling:

Likt det sätt Trollhättan arbetar med Strandgatan arbetar Uddevalla med Norra Hamngatan. Norra Hamngatan sträcker sig längst med ån och trots att detta ses som kommunens populäraste gata passerar människor den mest i förbifart. I somras testades ett nytt koncept för att göra gatan mer levande. Gatan var under en helg avstängd för trafik, fem musikscener placerades ut, tre krogar öppnade för servering och föreningar och andra aktörer stod för underhållning. Alla evenemang skeddes "ideellt", d.v.s. Uddevalla kommun ordnade det praktiska som bland annat innebar att stänga av gatan. Synpunkter och idéer från allmänheten togs in via media. Restauranger, konstintresserade, handel m.fl. erbjöds att delta och bidra till idéer. Konceptet byggde på stor tilltro till människors kreativitet och initiativförmåga. En utmaning i evenemanget var att besökare saknade ett fast schema för att kunna planera sitt besök; dock var spontaniteten samtidigt uppskattad.

Inslag som sågs som mest positiva var att det mesta utfördes ideellt, aktörer visade stor hänsyn till varandra, bokningen av en artist från mellanöstern gav mycket positiv respons från boende i flera förorter då många tog sig ner till centrum för just detta inslag. Inslaget med caféservering på bron över ån och hängmatte-bibliotek var uppskattade. Positivt var även att besöksantalet hölls uppe trots det dåliga vädret. Uddevalla kommun planerar för liknande event även nästa sommar.

Åmåls kommun, Ulrika Abrahamsson:

Med hjälp av en lokal konstnär har Åmåls kommun skapat en **adventskalender** i hopp om att öka besöksmängden i centrum. Aktörer anmäler sitt intresse att vara med och var och en får en lucka i kalendern. I varje lucka står en adress och en tidpunkt där den aktuella aktören har fått i uppdrag att erbjuda ett event eller ett erbjudande i t.ex. sin butik. Adventskalendern koster 30 kr och överskottet går till en utvald välgörenhet, i år går överskottet till "Love Nepal". Även någon slags utlottning eller tävling erbjuds i kalendern. Adventskalendern har bidragit till ett större besöksantal i centrum under december tidigare år.

Åmåls kommun har under två år genom att samarbeta med privata fastighetsägare **öppnat upp centrum** ytterligare genom att använda sig av annars stängda innegårdar till bland annat matförsäljning samt teater- och musikföreställningar. Detta har fått mycket positiv respons från allmänheten och framförallt den generation som varit med som barn då marknader brukades hålla på detta sätt. Denna idé har även gjort så att flera tidigare stängda innegårdar öppnat upp på heltid.

I år har Åmåls kommun valt att **delta i musikhjälpen** och under en veckas tid sker olika aktiviteter i centrum. En gratis konsert kommer att hållas med bland annat Lisa Ajax.

Åmål och centrumföreningen har jobbat aktivt med ett **digitalt medlemskort kundklubb** som heter Fill it. Det handlar om att knyta kunder till sig och att kunna mäta kundnöjdhet m.m.

Lysekils kommun, Viktoria Drottz:

Promenader har varit en del av Lysekils centrumutveckling. Olika teman på promenaderna har inneburit möjligheten att gå strandpromenader samt att se olika sevärdheter. Promenadstråken har kompletterats med en mobil-app där man på tre olika språk kan få information om sevärdheterna. Även tipspromenader kopplat till ett rabattkort har hållits i samband med promenaderna.

I tidigare projektet **Business to Heritage** har Lysekil haft bra utfall när man arbetat med **aktörsbudget**. Som t.ex. förening eller småföretagare kunde man söka medel till t.ex. trycksaker och små projekt, bara dessa var bra för det geografiska område projektet täckte. Det viktiga var inte vad som gjordes, det var att det gjordes för bygden.

Strömstad, Åsa Massleberg:

I Strömstad har man jobbat på att stärka sitt arbete med näringsidkarna i centrum. Man har bl.a. gått in i **Klappjakten**, ett lotteri i samverkan med Strömstads köpmannaförening. I samband med denna helg har man bidragit till arrangemang kring utökad nattöppet och tävling om **Bästa juls skyltade butiksfönster**.

Strömstad in light innebär att ett lokalt el-företag belyser fastighetsfasader i kommunen i samverkan med deras belysningsleverantörer. Nytt för i år är att kommunen går in och samverkar med företaget kring arrangemanget och arrangerar en klimatdag med seminarier för både proffs och allmänheten, där klimatsmart belysning är en självklar del.

Trollhättan, Jörgen Einarsson:

Vinter på Spikön återkommer för andra året, öppet alla helger 26/11-8/1.

Arrangemanget startades utifrån en målsättning att fler invånare och besökare skulle nyttja den vackra miljön kring halvön Spikön samt Strandgatan i stadens centrum. I juni 2015 invigdes den stora temalekplatsen Skrotnisses lekplats på halvön. Under vintern 2015 genomfördes arrangemanget för första gången.

Årets Vinter på Spikön är "ett måste för er som vill mysa till det i vinterrusket.

Skrotnisses lekplats och miljön omkring är julpyntad och dekorerad, du kan grilla korv och marshmallows (köpt här eller ta med själva), servering, bodförsäljning (lokala hantverk, julsaker, julgodis m.m.), utomhusaktiviteter och såklart massa lek i Skrotnisses lekplats." Exempel på aktiviteter är dansuppvisningar och luciataåg.

Bakom arrangemanget står Stadsbyggnadsförvaltningen och City Trollhättan.

Storgatans julmarknad växte och blev mycket populär bland besökarna i år. Nu sträckte den sig även till parallellgatan Strandgatan. Arrangeras av centrumföreningen City Trollhättan, turismbolaget Visit samt av Trollhättans stad. Mat och hantverk är i stor utsträckning lokalproducerat. Programmet bifogas nedan som handfasta exempel på vad en marknad kan innehålla.

Handla julklappar & gott till julbordet

Choklad från Beriksson. Surdegsbröd från Södergårdens Vedugnsbageri, Salami och korv från Koberg Vilt. Glögg och marmelader från Eventorps Gård. Charkprodukter från Erikssons Chark och rökt fisk från Vänersnäs fiskare.

På marknaden hittar du också marsipan, honung, kaffe, te och fudge, olivolja, vinäger, honungssenap, hudvårdsprodukter, mössor och plånböcker, lovikkavantar, dörrkransar och blomsterdekorationer, keramik, kuddar och filtar, ekologiska kläder för barn och vuxna, inredning i trä och metall, tomtar, julkort, julkärvar, och mycket mer!

Fina julklappserbudanden i butikerna!

Lilla Julmyset med N3

Alla barn och deras vuxna är välkomna på N3s musikaliska familjeföreställning med Sofie Ericsson, Magdalena Palm och Stefan Wenerklang. Hamnmagasinet kl. 11.00.

Jul på Handkraft

I butiken finns ett stort urval av produkter tillverkade av lokala hantverkare. I mysiga Hamnmagasinet är det café med korvgrillning strax utanför. Handkraft/Hamnmagasinet kl. 11-15.

Dans runt granen

Jeannette René De Vreede ackompanjerad av Stefan Wenerklang på dragspel leder dans runt granen för barn och vuxna. Strandgatan kl. 12.00.

N3:s (ungdomens hus/kulturskolan) stora julpyssel

Kom in i värmen och julpyssla. N3 dukar upp pysselborden med bl.a. glitter, silkespapper och limpistoler och våra superpysslare finns på plats och hjälper till. Ingen åldersgräns, alla kan delta! Hamnkontoret kl. 11-15.

Makers julmarknad

Julstämning och mys när hantverkare, designers och andra kreatörer ställer ut och säljer egenproducerade produkter. Allt från julgodis till smycken. Hamnkontoret kl. 11-15.

Julsånger på Storgatan

Sociala kören (kl. 11.30 & 13.30) och N3s ungdomskör (kl. 12.30) sprider julstämning mellan försäljningsstånden.

Luciatåg på Storgatan

N3s luciatåg skrider fram med sång och ljus i skymningen. Start kl. 14.00.

Häst & vagn

Åk en tur runt marknaden med Nordsvenska upplevelsers stadiga ekipage. Start Strandgatan kl. 11-15.

Fårhage

Klappa Kalvheds snälla får i hagen på Storgatan kl. 11-15.

Hälsa på tomten

Storgatan kl. 11-15.

Storgatan från förr

Föreningen Trollhättebor ställer ut bilder. Trappuppgången mellan Johann och Mamma Mia kl. 11-15.

Julmys med utställare på Mäklarhuset

Lokala kreatörer ställer ut och säljer sina alster på Mäklarhuset. Annchen Kull - kermik, Ann Palmnäs - boken "Det turkosa kuvertet" och Åsa Johansson - foto. Välkommen in på en kopp glögg. Storgatan kl. 11-15.

Glöggmys på Pinchos uteservering!

Dokumenterat av:

Tyra Kivi Sundqvist

Frida Svensson

Jörgen Einarsson